

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు
శ్రీ వేంకటేశ్వర భక్తి ఛానల్

శ్రీమద్రామానుజం
అయోధ్యాకాండ
ధర్మపథం



9వ అఖండ పాఠయణం
06-04-2024 - శనివారము

పాఠయణ సర్గలు : 04

సర్గల వరుస సంఖ్యలు : 31,32,33,34.

పాఠయణ సర్గల శ్లోకాల సంఖ్య

$35+45+31+61+ = 172$ శ్లోకాలు

యోగవౌషిష్టం మరియు ధన్వంతరి మహామర్తత

పాఠయణ శ్లోకములు - 25 శ్లోకాలు

ఋత్తము పాఠయణ శ్లోకాల సంఖ్య - 197 శ్లోకాలు

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అయోధ్యాకాండ అఖండ పారాయణము

ద్వాదశి
శతభిషం

06-04-2024
శనివారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే,విరాజమానస్య,శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే, సమస్తాధివ్యాధీనాం,నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం,సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభ ఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య,పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం,సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం, సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే,ఏకత్రింశసర్గతః,చతుస్త్రింశసర్గాంత శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీ మద్యోగవాసిష్ఠే విషూచికా మహామారీ నివారకస్య మహామంత్రస్య పారాయణం, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్త్యా రాజ్యం గిరౌ వసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకత్రింశస్సర్గః॥

ఏవం శృత్వా తు సంవాదం లక్ష్మణః పూర్వమాగతః ।
బాష్పపర్యాకులముఖః శోకం సోఢుమశక్నువన్ ॥ 31.1 ॥

స భ్రాతుశ్చరణౌ గాఢం నిపీడ్య రఘునన్దనః ।
సీతామువాచాతియశా రాఘవం చ మహావ్రతమ్ ॥ 31.2 ॥

యది గన్తుం కృతాబుద్ధిః వనం మృగగజాయుతమ్ ।
అహం త్వానుగమిష్యామి వనమగ్రే ధనుర్ధరః ॥ 31.3 ॥

మయా సమేతోఽ రణ్యాని బహూని విచరిష్యసి ।
పక్షిభిర్మృగయూధైశ్చ సంఘుష్టాని సమన్తతః ॥ 31.4 ॥

న దేవలోకాక్రమణం నామరత్వమహం వృణే ।
ఐశ్వర్యం వాపి లోకానాం కామయే న త్వయా వినా ॥ 31.5 ॥

ఏవం బ్రువాణస్సౌమిత్రిః వనవాసాయ నిశ్చితః ।
రామేణ బహుభిస్సాంత్యైః నిషిద్ధః పునరబ్రవీత్ ॥ 31.6 ॥

అనుజ్ఞాతశ్చ భవతా పూర్వమేవ యదస్మ్యహమ్ ।
కిమిదానీం పునరిదం క్రియతే మే నివారణమ్ ॥ 31.7 ॥

యదర్థం ప్రతిషేధో మే క్రియతే గన్తుమిచ్ఛతః ।
ఏతదిచ్ఛామి విజ్ఞాతుం సంశయో హి మమానఘ ॥ 31.8 ॥

తతోఽబ్రవీన్మహాతేజాః రామో లక్ష్మణమగ్రతః ।
స్థితం ప్రాగ్గామినం వీరం యాచమానం కృతాఙ్గాలిమ్ ॥ 31.9 ॥

స్నిగ్ధో ధర్మరతో వీరః సతతం సత్పథే స్థితః ।
ప్రియః ప్రాణసమో వశ్యః భ్రాతా చాపి సఖా చ మే ॥ 31.10 ॥

మయాఽద్య సహ సౌమిత్రే త్వయి గచ్ఛతి తద్వనమ్ ।
కో భరిష్యతి కౌసల్యాం సుమిత్రాం వా యశస్వినీమ్ ॥ 31.11 ॥

అభివర్షతి కామైర్యః పర్జన్యః పృథివీమివ ।
స కామపాశపర్యస్తః మహాతేజా మహీపతిః ॥ 31.12 ॥

సా హి రాజ్యమిదం ప్రాప్య నృపస్యాశ్వపతేస్సుతా ।
దుఃఖితానాం సపత్నీనాం న కరిష్యతి శోభనమ్ ॥ 31.13 ॥

న స్మరిష్యతి కౌసల్యాం సుమిత్రాం చ సుదుఃఖితామ్ ।
భరతో రాజ్యమాసాద్య కైకేయ్యాం పర్యవస్థితః ॥ 31.14 ॥

తామార్యాం స్వయమేవేహ రాజానుగ్రహణేన వా ।
సౌమిత్రే భర కౌసల్యామ్ ఉక్తమర్థమిమం చర ॥ 31.15 ॥

ఏవం మమ చ తే భక్తిః భవిష్యతి సుదర్శితా ।
ధర్మజ్ఞ గురుపూజాయాం ధర్మశ్చాప్యతులో మహాన్ ॥ 31.16 ॥

ఏవం కురుష్య సౌమిత్రే మత్కృతే రఘునన్దన ।
అస్మాభిర్విప్రహీణాయాః మాతుర్నో న భవేత్సుఖమ్ ॥ 31.17 ॥

ఏవముక్తస్తు రామేణ అక్షుణశ్శక్తయా గిరా ।
 ప్రత్యువాచ తదా రామం వాక్యజ్ఞో వాక్యకోవిదమ్ ॥ 31.18 ॥

తవైవ తేజసా వీర భరతః పూజయిష్యతి ।
 కౌసల్యాం చ సుమిత్రాం చ ప్రయతో నాత్ర సంశయః ॥ 31.19 ॥

కౌసల్యా బిభృయాదార్యా సహస్రమపి మద్విధాన్ ।
 యస్యాస్సహస్రం గ్రామాణాం సన్ప్రాప్తముపజీవనమ్ ॥ 31.20 ॥

తదాత్మభరణే చైవ మమ మాతుస్తథైవ చ ।
 పర్యాప్తా మద్విధానాం చ భరణాయ యశస్వినీ ॥ 31.21 ॥

కురుష్వ మామనుచరం వైధర్మ్యం నే హ విద్యతే ।
 కృతార్థోఽహం భవిష్యామి తవ చార్థః ప్రకల్పతే ॥ 31.22 ॥

ధనురాదాయ సశరం ఖనిత్రపిటకాధరః ।
 అగ్రతస్తే గమిష్యామి పన్థానమనుదర్శయన్ ॥ 31.23 ॥

ఆహరిష్యామి తే నిత్యం మూలాని చ ఫలాని చ ।
 వన్యాని యాని చాన్యాని స్వాహారాణి తపస్వినామ్ ॥ 31.24 ॥

భవాంస్తు సహ వైదేహ్యో గిరి సానుషు రంస్యతే ।
 అహం సర్వం కరిష్యామి జాగ్రతస్స్వపతశ్చ తే ॥ 31.25 ॥

రామస్త్వనేన వాక్యేన సుప్రీతః ప్రత్యువాచ తమ్ ।
 వ్రజాపృచ్ఛస్వ సామిత్రే సర్వమేవ సుహృజ్జనమ్ ॥ 31.26 ॥

యే చ రాజ్ఞో దదౌ దివ్యే మహాత్మా వరుణస్స్వయమ్ ।
జనకస్య మహాయజ్ఞే ధనుషీ రాద్రదర్శనే ॥ 31.27 ॥

అభేద్యే కవచే దివ్యే తూణీ చాక్షయసాయకౌ ।
ఆదిత్యవిమలౌ చోభౌ ఖడ్గౌ హేమపరిష్కృతౌ ॥ 31.28 ॥

సత్కృత్య నిహితం సర్వమ్ ఏతదాచార్యసద్మని ।
సత్వమాయుధమాదాయ క్షిప్రమావ్రజ లక్ష్మణ ॥ 31.29 ॥

స సుహృజ్జనమామన్త్ర్య వనవాసాయ నిశ్చితః ।
ఇక్ష్వాకుగురుమాగమ్య జగ్రాహాయుధముత్తమమ్ ॥ 31.30 ॥

తద్దివ్యం రాజశార్దూలః సత్కృతం మాల్యభూషితమ్ ।
రామాయ దర్శయామాస సౌమిత్రిస్సర్వమాయుధమ్ ॥ 31.31 ॥

తమువాచాత్మవాన్ రామః ప్రీత్యా లక్ష్మణమాగతమ్ ।
కాలే త్వమాగత సౌమ్య కాంక్షితే మమ లక్ష్మణ ॥ 31.32 ॥

అహం ప్రదాతుమిచ్ఛామి యదిదం మామకం ధనమ్ ।
బ్రాహ్మణేభ్యస్తపస్విభ్యః త్వయా సహ పరంతప ॥ 31.33 ॥

వసన్తిహ దృఢం భక్త్యా గురుషు ద్విజసత్తమాః ।
తేషామపి చ మే భూయః సర్వేషాం చోపజీవినామ్ ॥ 31.34 ॥

వసిష్ఠపుత్రం తు సుయజ్ఞమార్యం, త్వమానయాశు ప్రవరం ద్విజానామ్ ।
అభిప్రయాస్యామి వనం సమస్తాన్, అభ్యర్చ్య శిష్టానపరాన్ ద్విజాతీన్ ॥ 31.35 ॥

॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకత్రింశస్సర్గః



అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వాత్రింశస్సర్గః

తతశ్చాసన మాజ్ఞాయ భ్రాతుః శుభతరం ప్రియమ్ ।
గత్వా స ప్రవివేశాశు సుయజ్జస్య నివేశనమ్ ॥ 32.1 ॥

తం విప్రమగ్న్యూగారస్థం వన్దిత్వా లక్ష్మణోఽబ్రవీత్ ।
సఖేఽభ్యాగచ్ఛ పశ్య త్వం వేశ్మ దుష్కరకారిణః ॥ 32.2 ॥

తతస్సన్ధ్యాముపాస్యాశు గత్వా సౌమిత్రిణా సహ ।
జుష్టం తత్రావిశల్లక్ష్వా రమ్యం రామనివేశనమ్ ॥ 32.3 ॥

తమాగతం వేదవిదం ప్రాజ్ఞలిస్సీతయా సహ ।
సుయజ్జనుభిచక్రామ రాఘవోఽగ్నిమినార్చితమ్ ॥ 32.4 ॥

జాతరూపమయైర్ముఖ్యైః అజ్గదైః కుణ్డలైశ్చుభైః ।
సహేమసూత్రైర్మణిభిః కేయూరైర్వలయైరపి ॥ 32.5 ॥

అన్వైశ్చ రత్నైర్బహుభిః కాకుత్స్థః ప్రత్యపూజయత్ ।
సుయజ్జం స తదోవాచ రామస్సీతా ప్రచోదితః ॥ 32.6 ॥

హారం చ హేమసూత్రం చ భార్యాయై సౌమ్య హారయ ।
రశనాం చాధునా సీతా దాతుమిచ్ఛతి తే సఖే ॥ 32.7 ॥

అజ్గదాని విచిత్రాణి కేయూరాణి శుభాని చ ।
ప్రయచ్ఛతి సఖే తుభ్యం భార్యాయై గచ్ఛతి వనమ్ ॥ 32.8 ॥

పర్యజ్కమగ్ర్యాస్తరణం నానారత్నవిభూషితమ్ ।
తమసీచ్ఛతి వైదేహీ ప్రతిష్ఠాపయితుం త్వయి ॥ 32.9 ॥

నాగశ్చత్రుజ్ఞయో నామ మాతులోఽయం దదౌ మమ ।
తం తే గజసహస్రేణ దదామి ద్విజపుంగవ ॥ 32.10 ॥

ఇత్యుక్తస్స హి రామేణ సుయజ్ఞః ప్రతిగృహ్యాయతత్ ।
రామలక్ష్మణసీతానాం ప్రయుయోజాశిషశ్శుభాః ॥ 32.11 ॥

అథ భ్రాతరమవ్యగ్రం ప్రియం రామః ప్రియంవదః ।
సౌమిత్రిం తమువాచేదం బ్రహ్మేవ త్రిదశేశ్వరమ్ ॥ 32.12 ॥

అగస్త్యం కౌశికశ్చైవ తావుభౌ బ్రాహ్మణోత్తమౌ ।
అర్చయాహూయ సౌమిత్రే రత్నైస్సస్యమివామ్బుభిః ॥ 32.13 ॥

తర్చయస్వ మహాబాహూ గోసహస్రైశ్చ మానద ।
సువర్ణై రజత్నైశ్చైవ మణిభిశ్చ మహాధనైః ॥ 32.14 ॥

కౌసల్యాం చ య ఆశీర్భిః భక్తః పర్యుపతిష్ఠతి ।
ఆచార్యస్తైత్తిరీయాణామ్ అభిరూపశ్చ వేదవిత్ ॥ 32.15 ॥

తస్య యానం చ దాసీశ్చ సౌమిత్రే సమ్ప్రదాపయ ।
కౌశేయాని చ వస్త్రాణి యావత్తుష్యతి స ద్విజః ॥ 32.16 ॥

సూతశ్చిత్రరథశ్చార్యః సచివః సుచిరోషితః ।
తోషయైనం మహారైశ్చ రత్నైర్వస్త్రైర్ధనైస్తథా ।
పశుకాభిశ్చ సర్వాభిః గవాం దశశతేన చ ॥ 32.17 ॥

యే చేమే కఠకాలాపాః బహవో దణ్డమాణవాః ॥ 32.18 ॥

తతస్స పురుషవ్యాఘ్రుః తద్ధనం సహలక్షణః ।
ద్విజేభ్యో బాలవృద్ధేభ్యః కృపణేభ్యో హ్యదాపయత్ ॥ 32.28 ॥

తత్రాసీత్ పిఙ్గలో గార్గ్యః త్రిజటో నామ వై ద్విజః ।
క్షతవృత్తిర్వనే నిత్యం ఫాలకుద్దాలలాఙ్గలీ॥ 32.29 ॥

తం వృద్ధం తరుణీ భార్యా బాలానాదాయ దారకాన్ ।
అబ్రవీద్రాహ్మణం వాక్యం దారిద్ర్యేణాభిపీడితా ॥ 32.30 ॥

అపాస్య ఫాలం కుద్దాలం కురుష్వ వచనం మమ ।
రామం దర్శయ ధర్మజ్ఞం యది కిఞ్చిదవాప్యసి ॥ 32.31 ॥

స భార్యావచనం శ్రుత్వా శాటీమాచ్ఛాద్య దుశ్చదామ్ ।
స ప్రాతిష్ఠత పన్థానం యత్ర రామనివేశనమ్ ॥ 32.32 ॥

భృగ్వఙ్గీరసమం దీప్త్యా త్రిజటం జనసంసది ॥ 32.33 ॥
ఆ పఞ్చమాయాః కక్ష్యాయాః వైనం కశ్చిదవారయత్ ॥ 32.33 ॥

స రాజపుత్రమాసాద్య త్రిజటో వాక్యమబ్రవీత్ ।
నిర్ధనో బహుపుత్రోఽస్మి రాజపుత్ర మహాయశః ॥ 32.34 ॥

ఉఞ్చవృత్తిర్వనే నిత్యం ప్రత్యవేక్షస్వ మామితి ।
తమువాచ తతో రామః పరిహాస సమన్వితమ్॥ 32.35 ॥

గవాం సహస్రమప్యేకం న ను విశ్రాణితం మయా ।
పరిక్షిపసి దణ్డేన యావత్తావదవాప్యసి॥ 32.36 ॥

స శాటీం త్వరితః కట్యాం సమ్రాభిస్తః పరివేష్ట్య తామ్ ।
ఆవిధ్య దణ్డం చిక్షేప సర్వప్రాణేన వేగితః ॥ 32.37 ॥

స తీర్థ్యా సరయూపారం దణ్డస్తస్య కరాచ్ఛ్యుతః ।
గోవ్రజే బహుసాహస్రే పపాతోక్షణసన్నిధౌ ॥ 32.38 ॥

తం పరిష్వజ్య ధర్మాత్మా ఆ తస్మాత్ సరయూతటాత్ ।
ఆనయామాస తా గోపైః త్రిజటాయాశ్రమం ప్రతి ॥ 32.39 ॥

ఉవాచ స తతో రామః తం గార్గ్యమభిసాన్త్యయన్ ।
మన్యుర్న ఖలు కర్తవ్యః పరిహాసో హ్యాయం మనుః ॥ 32.40 ॥

ఇదం హి తేజస్తవ యద్దురత్యయం, తదేవ జిజ్ఞాసితమిచ్ఛతా మయా ।
ఇమం భవానర్థమభిప్రచోదితః,
వృణీష్వ కిం చేదపరం వ్యవస్యతి ॥ 32.41 ॥

బ్రవీమి సత్యేన నతేఽస్తి యన్త్రణా, ధనం హి యద్యన్మమ విప్రకారణాత్ ।
భవత్సు సమ్యక్ ప్రతిపాదనేన,
తన్మయాఽఽర్జితం ప్రీతియశస్కరం భవేత్ ॥ 32.42 ॥

తతస్సభార్యస్త్రిజటో మహామునిః, గవామనీకం ప్రతిగృహ్య మోదితః ।
యశోబలప్రీతి సుభోపబృంహణీః,
తదాశిషః ప్రత్యవదన్మహాత్మనః ॥ 32.43 ॥

స చాపి రామః ప్రతిపూర్ణమానసః, మహద్ధనం ధర్మబలైరుపార్జితమ్ ।
నియోజయామాస సుహృజ్జనే చిరాత్,
యథార్హస్మానవచః ప్రచోదితః ॥ 32.44 ॥

ద్విజస్సుహృద్భృత్యజనోఽ_ధవా తదా,
 దరిద్రభిక్షాచరణశ్చ యోఽ_భవత్ ।
 న తత్ర కశ్చిన్న బభూవ తర్పితః, యథార్హస్మాననదానసన్భ్రుమైః ॥ 32.45
 ॥

**ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే
 ద్వాత్రింశస్సర్గః ॥**



అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే త్రయస్త్రింశస్సర్గః ॥

దత్త్వా తు సహ వైదేహ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో ధనం బహు ।
 జగ్ముతుః పితరం ద్రష్టుం సీతయా సహ రాఘవౌ ॥ 33.1 ॥

తతో గృహీతే దుష్ప్రేక్షే త్వశోభేతాం తదాయుధే ।
 మాలాదామభిరాబద్ధే సీతయా సమలంకృతే ॥ 33.2 ॥

తతః ప్రాసాదహర్మ్యాణి విమానశిఖరాణి చ ।
 అధిరుహ్య జనశ్రీమాన్ ఉదాసీనో వ్యలోకయత్ ॥ 33.3 ॥

న హి రథ్యాస్మృ శక్యన్తే గన్తుం బహుజనాకులః ।
 ఆరుహ్య తస్మాత్ ప్రాసాదాన్ దీనాః పశ్యన్తి రాఘవమ్ ॥ 33.4 ॥

పదాతిం వర్జితచ్ఛత్రం రామం దృష్ట్వా తదా జనాః ।
 ఊచుర్బహువిధా వాచః శోకోపహతచేతసః ॥ 33.5 ॥

యం యాన్తమనుయాతి స్మ చతురంగబలం మహత్ ।
 తమేకం సీతయా సార్థమ్ అనుయాతి స్మ లక్ష్మణః ॥ 33.6 ॥

ఐశ్వర్యస్య రసజ్ఞస్సన్ కామినాం చైవ కామదః ।
నేచ్ఛత్యేవాన్వృతం కర్తుం పితరం ధర్మగౌరవాత్ ॥ 33.7 ॥

యా న శక్యా పురా ద్రష్టుం భూతైరాకాశగైరపి ।
తామద్య సీతాం పశ్యన్తి రాజమార్గగతా జనాః॥ 33.8 ॥

అజ్గరాగోచితాం సీతాం రక్తచన్దనసేవినీమ్ ।
వర్షముష్ణం చ శీతం చ నేష్యన్త్యాశు వివర్ణతామ్ ॥ 33.9 ॥

అద్య నూనం దశరథః సత్త్వమావిశ్య భాషతే ।
న హి రాజా ప్రియం పుత్రం వివాసయితుమిచ్ఛతి ॥ 33.10 ॥

నిర్గుణస్యాపి పుత్రస్య కథం స్యాద్విప్రవాసనమ్ ।
కిం పునర్యస్య లోకోఽయం జితో వృత్తేన కేవలమ్॥ 33.11 ॥

అన్యశంస్యమనుక్రోశః శ్రుతం శీలం దమశ్శమః ।
రాఘవం శోభయన్త్యేతే షడ్గుణాః పురుషర్షభమ్ ॥ 33.12 ॥

తస్మాత్తస్యోపఘాతేన ప్రజాః పరమపీడితాః ।
ఔదకానీవ సత్త్వాని గ్రీష్మే సలిలసంక్షయాత్॥ 33.13 ॥

పీడయా పీడితం సర్వం జగదస్య జగత్పతేః ।
మూలస్యేవోపఘాతేన వృక్షః పుష్పఫలోపగః ॥ 33.14 ॥

మూలం హ్యేష మనుష్యాణాం ధర్మసారో మహోద్యుతిః ।
పుష్పం ఫలం చ పత్రం చ శాఖాశ్చాస్యేతరే జనాః ॥ 33.15 ॥

తే లక్ష్మణ ఇవ క్షిప్రం సపత్న్యస్సహబాన్ధవాః ।
గచ్ఛంతమనుగచ్ఛామః యేన గచ్ఛతి రాఘవః ॥ 33.16 ॥

ఉద్యానాని పరిత్యజ్య క్షేత్రాణి చ గృహాణి చ ।
ఏకదుఃఖసుఖా రామమ్ అనుగచ్ఛామ ధార్మికమ్ ॥ 33.17 ॥

సముద్్రుతనిధానాని పరిభ్యస్తాజిరాణి చ ।
ఉపాత్త ధనధాన్యాని హృతసారాణి సర్వశః ॥ 33.18 ॥

రజసాఽభ్యవకీర్ణాని పరిత్యక్తాని దైవతైః ।
మూషకైః పరిధావద్భిః ఉద్భిలైరావృతాని చ॥ 33.19 ॥

అపేతోదకధూమాని హీనసమ్మూర్జనాని చ ।
ప్రణష్టబలికర్మేజ్యామన్త్రహాలామజపాని చ ॥ 33.20 ॥

దుష్కాలేనేవ భగ్నాని భిన్నభాజనవన్తి చ ।
అస్మత్త్యక్తాని వేశ్మాని కైకేయీ ప్రతిపద్యతామ్ ॥ 33.21 ॥

వనం నగరమేవాస్తు యేన గచ్ఛతి రాఘవః ।
అస్మాభిశ్చ పరిత్యక్తం పురం సమ్పద్యతాం వనమ్॥ 33.22 ॥

బిలాని దంష్ట్రణస్సర్వే సానూని మృగపక్షిణః ।
త్యజన్త్యస్మద్భయాద్భీతాః గజాస్సింహో వనాన్యపి ॥ 33.23 ॥

అస్మత్త్యక్తం ప్రపద్యంతాం సేవ్యమానం త్యజన్తు చ ।
తృణమాంసఫలాదానాం దేశం వ్యాలమృగద్విజమ్ ॥ 33.24 ॥

ప్రపద్యతాం హి కైకేయీ సపుత్రా సహ బాన్ధవైః ।
రాఘవేణ వనే సర్వే సహ వత్స్యామ నిర్వృతాః ॥ 33.25 ॥

ఇత్యేవం వివిధా వాచః నానాజనసమీరితాః ।
శుశ్రావ రామశ్చుత్వా చ న విచక్రేఽస్య మానసమ్ ॥ 33.26 ॥

స తు వేశ్మ పితుర్దూరాత్ కైలాసశిఖరప్రభమ్ ।
అభిచక్రామ ధర్మాత్మా మత్తమాతంగవిక్రమః ॥ 33.27 ॥

వినీతవీరపురుషం ప్రవిశ్య తు నృపాలయమ్ ।
దదర్శావస్థితం దీనం సుమన్తమవిదూరతః ॥ 33.28 ॥

ప్రతీక్షమాణోఽపి జనం తదార్తమ్, అనార్తరూపః ప్రహసన్నివాథ ।
జగామ రామః పితరం దిదృక్షుః, పితుర్నిదేశం విధివచ్ఛి కీర్షుః ॥ 33.29 ॥

తత్పూర్వమైక్ష్వాకసుతో మహాత్మా, రామో గమిష్యన్ వనమార్తరూపమ్ ।
వ్యతిష్ఠత ప్రేక్ష్య తదా సుమన్తం,
పితుర్మహాత్మా ప్రతిహారణార్థమ్ ॥ 33.30 ॥

పితుర్నిదేశేన తు ధర్మవత్సలః, వనప్రవేశే కృతబుద్ధినిశ్చయః ।
స రాఘవః ప్రేక్ష్య సుమన్తమబ్రవీత్,
నివేదయ స్వాగమనం నృపాయ మే ॥ 33.31 ॥

**ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే
త్రయస్తింశస్సర్గః**

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుస్త్రింశస్సర్గః

తతః కమలపత్రాక్షః శ్యామో నిరుదరో మహాన్ ।
ఉవాచ రామస్తం సూతం పితురాఖ్యాహి మామితి ॥ 34.1 ॥

స రామప్రేషితః క్షిప్రం సంతాపకలుషేన్ద్రియః ।
ప్రవిశ్య నృపతిం సూతః నిశ్వసంతం దదర్శ హ ॥ 34.2 ॥

ఉపరక్తమివాదిత్యం భస్మచ్ఛన్నమివానలమ్ ।
తటాకమివ నిస్తోయమ్ అపశ్యజ్జగతీపతిమ్ ॥ 34.3 ॥

ఆలోక్య తు మహాప్రాజ్ఞః పరమాకులచేతసమ్ ।
రామమేవానుశోచంతం సూతః ప్రాజ్ఞలిరాసదత్ ॥ 34.4 ॥

తం వర్ధయిత్వా రాజానం సూతః పూర్వం జయాశిషా ।
భయవిక్లబయా వాచా మన్దయా శ్లక్ష్ణమబ్రవీత్ ॥ 34.5 ॥

అయం స పురుషవ్యాఘ్రుః ద్వారి తిష్ఠతి తే సుతః ।
బ్రాహ్మణేభ్యో ధనం దత్త్వా సర్వం చైవోపజీవినామ్ ॥ 34.6 ॥

స త్వా పశ్యతు భద్రం తే రామస్సత్యపరాక్రమః ।
సర్వాన్ సుహృద ఆపృచ్ఛ్య త్వామిదానీం దిదృక్షతే ॥ 34.7 ॥

గమిష్యతి మహారణ్యం తం పశ్య జగతీపతే ।
వృతం రాజగుణైః సర్వైః ఆదిత్యమివ రశ్మిభిః ॥ 34.8 ॥

స సత్యవాదీ ధర్మాత్మా గామ్భీర్యాత్సాగరోపమః ।
ఆకాశ ఇవ నిష్పంకః నరేష్ట్రః ప్రత్యువాచ తమ్ ॥ 34.9 ॥

సుమన్త్రానయ మే దారాన్ యే కేచిదిహ మామకాః ।
దారైః పరివృతసః సర్వైః ద్రష్టుమిచ్ఛామి ధార్మికమ్ ॥ 34.10 ॥

సోఽన్తఃపురమతీత్యైవ స్త్రియస్తా వాక్యమబ్రవీత్ ।
ఆర్యాహ్వయతి వో రాజా గమ్యతాం తత్ర మా చిరమ్ ॥ 34.11 ॥

ఏవముక్తాస్త్రియస్సర్వాః సుమన్త్రేణ నృపాజ్ఞయా ।
ప్రచక్రముస్తద్భవనం భర్తురాజ్ఞాయ శాసనమ్ ॥ 34.12 ॥

అర్థసప్తశతాస్తాస్తు ప్రమదాస్తామ్రలోచనాః ।
కౌసల్యాం పరివార్యాథ శనైర్జగుర్లుతవ్రతాః ॥ 34.13 ॥

ఆగతేషు చ దారేషు సమవేక్ష్య మహీపతిః ।
ఉవాచ రాజా తం సూతం సుమన్త్రానయ మే సుతమ్ ॥ 34.14 ॥

స సూతో రామమాదాయ లక్ష్మణం మైథిలీం తదా ।
జగామాభిముఖస్త్వార్థం సకాశం జగతీపతేః ॥ 34.15 ॥

స రాజా పుత్రమాయాన్తం దృష్ట్వా దూరాత్ కృతాశ్చలిమ్ ।
ఉత్పాతాసనాత్త్వార్థమ్ ఆర్తుః స్త్రీజనసంవృతః ॥ 34.16 ॥

సోఽభిదుద్రావ వేగేన రామం దృష్ట్వా విశామ్పతిః ।
తమసంప్రాప్య దుఃఖార్తుః పపాత భువి మూర్ఛితః ॥ 34.17 ॥

తం రామోఽభ్యపతత్ క్షిప్రం లక్ష్మణశ్చ మహారథః ।
విసంజ్ఞమివ దుఃఖేన సశోకం నృపతిం తదా ॥ 34.18 ॥

స్త్రీసహస్రనినాదశ్చ సంజజ్ఞే రాజవేశ్మని ।
హా హా రామేతి సహసా భూషణధ్వనిమూర్చితః ॥ 34.19 ॥

తం పరిష్వజ్య బాహుభ్యాం తావుభౌ రామలక్ష్మణౌ ।
పర్యజ్కే సీతయా సార్థం రుదన్తః సమవేశయన్ ॥ 34.20 ॥

అథ రామో ముహూర్తేన లబ్ధసంజ్ఞం మహీపతిమ్ ।
ఉవాచ ప్రాజ్ఞలిర్భుత్వా శోకార్ణవపరిప్లుతమ్ ॥ 34.21 ॥

ఆపృచ్ఛే త్వాం మహారాజ సర్వేషామీశ్వరోఽసి నః ।
ప్రస్థితం దణ్డకారణ్యం పశ్య త్వం కుశలేన మామ్ ॥ 34.22 ॥

లక్ష్మణం చానుజానీహి సీతా చాన్వేతి మాం వనమ్ ।
కారణైర్బహుభిస్తద్వైః ఆర్యమాణౌ న చేచ్ఛతః ॥ 34.23 ॥

అనుజానీహి సర్వాన్ః శోకముత్స్రుజ్య మానద ।
లక్ష్మణం మాం చ సీతాం చ ప్రజాపతిరివ ప్రజాః ॥ 34.24 ॥

ప్రతీక్షమాణమవ్యగ్రమ్ అనుజ్ఞాం జగతీపతేః ।
ఉవాచ రాజా సప్రోక్ష్య వనవాసాయ రాఘవమ్ ॥ 34.25 ॥

అహం రాఘవ కైకేయ్యా వరదానేన మోహితః ।
అయోధ్యాయాస్త్యమేవాద్య భవ రాజా నిగృహ్య మామ్ ॥ 34.26 ॥

ఏవముక్తో నృపతినా రామో ధర్మభృతాం వరః ।
ప్రత్యువాచాజ్ఞలిం కృత్వా పితరం వాక్యకోవిదః ॥ 34.27 ॥

భవాన్ వర్ష సహస్రాయ పృథివ్యా నృపతే పతిః ।
అహం త్వరణ్యేవత్ప్యామి న మే కార్యం త్వయాఽన్యతమ్ ॥ 34.28 ॥

న చైతదాశ్చర్యతమం యత్త్వం జ్యేష్ఠస్సుతో మమ ।
అపాన్యతకథం పుత్ర పితరం కర్తుమిచ్ఛసి ॥ 34.38 ॥

అథ రామస్తథా శ్రుత్వా పితురార్తస్య భాషితమ్ ।
లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా దీనో వచనమబ్రవీత్॥ 34.39 ॥

ప్రాప్స్యోమి యానద్య గుణాన్ కో మే శ్వస్తాన్ ప్రదాస్యతి ।
ఉపక్రమణమేవాతః సర్వకామైరహం వృణే ॥ 34.40 ॥

ఇయం సరాస్త్వా సజనా ధనధాన్యసమాకులా ।
మయా విస్మయ్యా వసుధా భరతాయ ప్రదీయతామ్॥ 34.41 ॥

వనవాసకృతా బుద్ధిః న చ మేఽద్య చలిష్యతి॥ 34.42 ॥

యస్తుష్టేన వరో దత్తః కైకేయ్యై వరద త్వయా ।
దీయతాం నిఖిలేవైవ సత్యస్త్వం భవ పార్థివ॥ 34.43 ॥

అహం నిదేశం భవతః యథోక్తమనుపాలయన్ ।
చతుర్దశ సమా వత్స్యే వనే వనచరైస్సహ॥ 34.44 ॥

మా విమర్శో వసుమతి భరతాయ ప్రదీయతామ్ ।
న హి మే కాంక్షితం రాజ్యం సుఖమాత్మని వా ప్రియమ్ ।
యథానిదేశం కర్తుం వై తవైవ రఘునన్దన ॥ 34.45 ॥

అపగచ్ఛతు తే దుఃఖం మాభూర్బాష్పపరిఘ్నతః ।
న హి క్షుభ్యతి దుర్దర్షః సముద్రః సరితాం పతిః ॥ 34.46 ॥

నైవాహం రాజ్యమిచ్ఛామి న సుఖం న చ మైథిలీమ్ ।
నైవ సర్వానిమాన్ కామాన్ న స్వర్గం నైవ జీవితమ్ ॥ 34.47 ॥

త్వామహం సత్యమిచ్ఛామి నాన్యతం పురుషర్షభ ।
ప్రత్యక్షం తవ సత్యేన సుకృతేన చ తే శపే ॥ 34.48 ॥

న చ శక్యం మయా తాత స్థాతుం క్షణమపి ప్రభో ।
స శోకం ధారయ స్వేమం న హి మేఽస్తి విపర్యయః॥ 34.49 ॥

అర్థితో హ్యస్మి కైకేయ్యా వనం గచ్ఛేతి రాఘవ ।
మయా చోక్తం వ్రజామీతి తత్ప్రత్యమనుసాలయే॥ 34.50 ॥

మా చోత్కణ్ఠాం కృథా దేవ వనే రంస్యామహే వయమ్ ।
ప్రశాంతహరిణాకీర్ణే నానాశకునినాదితే ॥ 34.51 ॥

పితా హి దైవతం తాత దేవతానామపి స్మృతమ్ ।
తస్మాద్దైవతమిత్యేవ కరిష్యామి పితుర్వచః ॥ 34.52 ॥

చతుర్దశసు వర్షేషు గతేషు నరసత్తమ ।
పునర్దక్ష్యసి మాం ప్రాప్తం సంతాపోఽయం విముచ్యతామ్॥ 34.53 ॥

యేన సంస్తమ్భనీయోఽయం సర్వో బాష్పగలో జనః ।
స త్వం పురుషశార్దూల కిమర్థం విక్రియాం గతః॥ 34.54 ॥

పురం చ రాష్ట్రం చ మహీ చ కేవలా,
 మయా నిస్సృష్టా భరతాయ దీయతామ్ ।
 అహం నిదేశం భవతోఽనుపాలయన్,
 వనం గమిష్యామి చిరాయ సేవితుమ్ ॥

॥ 34.55 ॥

మయా నిస్సృష్టాం భరతో మహీమిమాం,
 సశైలషణ్ణాం సపురాం సకాననామ్ ।
 శివాం సుసీమామనుశాస్తు కేవలం,
 త్వయా యదుక్తం నృపతే తథాస్తు తత్ ॥

॥ 34.56 ॥

న మే తథా పార్థివ ధీయతే మనః,
 మహత్సు కామేషు న చాత్మనః ప్రియే ।
 యథా నిదేశే తవ శిష్టసమ్మతే,
 వ్యపైతు దుఃఖం తవ మత్కృతేఽనఘం ॥

॥ 34.57 ॥

తదద్య నైవానఘ రాజ్యమవ్యయం,
 న సర్వకామాన్న సుఖం న మైథిలీమ్ ।
 న జీవితం త్వామనృతేన యోజయన్,
 వృణీయ సత్యం వ్రతమస్తు తే తథా ॥

॥ 34.58 ॥

ఫలాని మూలాని చ భక్షయన్ వనే,
 గిరీంశ్చ పశ్యన్ సరితస్సరాంసి చ ।
 వనం ప్రవిశ్యైవ విచిత్రపాదపమ్,
 సుఖీ భవిష్యామి తవాస్తు నిర్వృతిః ॥

॥ 34.59 ॥

ఏవం స రాజా వ్యసనాభిపన్నః,
 శోకేన దుఃఖేన చ తామ్యమానః ।
 ఆలిఙ్గ్య పుత్రం సువినష్టసంజ్ఞః,
 మోహం గతో వైవ చిచేష్ట కించిత్ ॥

॥ 34.60 ॥

దేవ్యస్తతస్సంరురుదుస్సమేతాః
 తాం వర్జయిత్వా నరదేవపత్నీమ్ ।
 రుదన్ సుమన్రోఽపి జగామ మూర్ఛాం,
 హాహాకృతం తత్ర బభూవ సర్వమ్ ॥

॥ 34.61 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుస్త్రింశస్సర్గః



॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
 శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికావైః ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః



అథ శ్రీవాసిష్ఠ మహారామాయణే వాల్మీకీయే

ఉత్పత్తివ్రకరణే ఏకోననవ్తతితమస్సర్గః

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ

అథ వర్షసహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయా ।
దారుణం హి తపస్పిద్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1॥

మనసైవ ప్రణమ్యైనం, సా తథైవ స్థితా సతీ ।
కో వరః క్షుచ్ఛమాయాఽలమ్, ఇతి చింతాన్వితాఽభవత్ ॥ 2॥

ఆస్పృతం ప్రార్థయిష్యేఽహం, వరమేకమిమం విభుం ।
అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3॥

అస్యోక్త్యా ద్వివిధా సూచిః, భూత్వా లక్ష్యా విశామ్యహం ।
ప్రాణినాం సహసర్వేషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రసేయం సకలం జగత్ ।
క్రమేణ క్షుద్వినాశాయ, క్షుద్వినాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5॥

ఇతి సంచింతయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।
అన్యాదృశ్యాస్తథా దృష్ట్వా, స్తనితాభరవోపమమ్ ॥ 6॥

బ్రహ్మోక్తివాచ

పుత్రి కర్కటికే, రక్షః కులశైలాభ్రమాలికే ।
ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహాణాభిమతం వరం ॥ 7॥

కర్కట్యువాచ

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।
అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్పయసి చేద్వరం ॥ 8॥

శ్రీ హసిష్ఠ ఉవాచ

ఏవమస్త్వితి తాముక్త్వా, పునరాహ పితామహాః ।
 సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9॥

సూక్ష్మయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।
 దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఖా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥10॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
 ప్రవిశ్యాఽఽహృదయం ప్రాణైః, పద్మస్త్రీహోది బాధనాత్ ॥ 11॥

వాతలేఖాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
 సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12॥

గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోఽయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మశ్రీవాచ

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వే, కర్కటీ నామ రాక్షసీ ॥ 13॥

విషూచికాఽభిధానా సా, నామ్నాప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యాః మంత్రః ।

ఓం, హ్రీం, హ్రోం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,

ఉత్పాదయ ఉత్పాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః,

చంద్రమండల గతోఽసి స్వాహా (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।

మార్జయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14॥

హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచింతయేత్ ।

కర్కటీం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్గరమర్దితాం ॥ 15॥

ఆతురం చింతయేచ్ఛంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమైః ॥ 16॥

సాధకో హి శుచిర్భుత్వా, స్వాచాంతస్సుసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్ఛినత్తి విషూచికామ్ ॥ 17॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః,
గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః,
నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18॥

**ఇత్యార్షే శ్రీవాసిష్ఠమహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే
విషూచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమస్కర్గః**



అథ ధన్వంతరి ధ్యానమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే,
అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ,
త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా. ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।



అథ నవగ్రహవ్రాథనా

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
 భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
 సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
 దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
 అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు, దురితాని భయాని చ ।
 శాంతిరస్తు శుభం మేఽస్తు, గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥



అథ క్షమావ్రాథనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
 తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
 బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
 కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
 నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
 శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

